

DIPLOMSKI IZPIT IZ RAČUNALNIŠTVA Z MATEMATIKO

1. Komisijo za diplomski izpit sestavljajo: predsednik komisije, mentor pri diplomskem delu in en do dva člana.
2. Diplomski izpit je sestavljen iz dveh delov: ustnega izpita in zagovora diplomskega dela.
3. Pri ustnem izpitu dobi kandidat tri vprašanja: prvo iz analize, drugo iz algebre in tretje iz računalništva ali diskretnih struktur.
4. Če kandidat uspešno opravi ustni diplomski izpit, ima v roku enega tedna zagovor diplomskega dela. Pri zagovoru ima na razpolago 20 minut, da pregledno opiše svoje delo. Po tem dobi nekaj vprašanj iz snovi, ki jo obravnava diplomsko delo.
5. Ocena diplomskega izpita je zaokroženo povprečje med povprečno oceno izpitov in vaj iz strokovnih predmetov med študijem, oceno ustnega diplomskega izpita in oceno diplomskega dela z zagovorom.
6. Vprašanja pri ustnem diplomskem izpitu so iz snovi, ki je zajeta v naslednjih poglavjih.

ANALIZA. Metrika na množici, ekvivalenca metrik. Norma in skalarni produkt na vektorskem prostoru. Zaporedja v metričnih prostorih; limite in stekališča. Cauchyjev pogoj, polnost; Banachov izrek o skrčitvah. Kompaktnost, kompaktne množice v evklidskih prostorih; zaporedja v kompaktnih prostorih. Lebesgueova lema o pokritjih. Povezanost. Zvezne preslikave med metričnimi prostori, enakomerna zveznost; zveznost in konvergentna zaporedja. Zvezne preslikave in zvezne realne funkcije na kompaktnih prostorih. Zvezne preslikave na povezanih prostorih.

Obseg realnih števil; polnost. Odvod funkcije in diferencial. Rolleov in Lagrangev izrek, Taylorjeva formula. Lokalni ekstremi funkcij. Riemannov in izlimitirani Riemannov integral. Odnos med integralom in primitivno funkcijo, eksistenca primitivne funkcije. Konvergenca monotoni zaporedij realnih števil. Vrste; konvergenca in absolutna konvergenca. Konvergenčni kriteriji za pozitivne in alternirajoče vrste. Dvojne vrste, množenje vrst. Funkcijska zaporedja in vrste, enakomerna konvergenca. Zveznost, odvajanje in integriranje funkcijskih vrst. Fourierjeve vrste, konvergenca.

Parcialni odvodi. Taylorjeva formula. Diferencial preslikave med dvema evklidskima prostoroma, Jacobijeva matrika; smerni odvodi. Izrek o inverzni funkciji, izrek o implicitni funkciji. Lokalni ekstremi, vezani ekstremi. Riemannov in Lebesgueov integral na $\mathbb{R}^n$, volumen in mera množice v $\mathbb{R}^n$. Substitucija v integralu, Fubinijev izrek. Prostor L^2 . Zveznost in odvajanje integralov s parametrom. Skalarna in vektorska polja na 3-razsežnem prostoru. Gradient, rotor in divergenca. Krivuljni

in ploskovni integrali skalarnih in vektorskih polj. Krivuljni integral potencialnega vektorskega polja, Stokesov in Gaussov izrek.

Obseg kompleksnih števil. Holomorfne funkcije. Potenčne vrste. Elementarne funkcije pri kompleksnem argumentu. Krivuljni integral v kompleksni ravnini. Cauchyjev izrek in Cauchyjeva integralska formula. Razvoj holomorfne funkcije v Taylorjevo vrsto. Laurentova vrsta in izolirane singularne točke. Residui. Riemannova sfera. Konformne preslikave, Möbiusove transformacije. Regularna parametrizacija krivulje v prostoru. Dolžina krivulje. Tangenta, normala in binormala krivulje, ukrivljenost. Regularna parametrizacija ploskve v prostoru. Površina ploskve. Prva in druga fundamentalna forma parametrizirane ploskve. Ukrivljenost ploskve.

ALGEBRA. Algebraične operacije, splošne lastnosti. Vektorska algebra. Determinanta. Linearni (vektorski) prostori. Baza prostora in dimenzija. Linearni podprostori; ravnine. Prostori in algebre linearnih preslikav. Linearne preslikave in matrike. Linearni funkcionali, dualni prostori. Linearne enačbe in sistemi. Lastne vrednosti in lastni vektorji. Karakteristični polinom matrike. Diagonalizacija matrik. Norma in skalarni produkt. Hilbertov prostor. Ortogonalni vektorji in sistemi, ortogonalizacija. Adjungirane preslikave, adjungirane matrike. Unitarni, ortogonalni, Hermitski in normalni operatorji in matrike. Pozitivni operatorji in matrike. Bilinearni in kvadratni funkcionali.

Polgrupe in grupe, splošne lastnosti. Podgrupe in odseki. Podgrupe edinke in faktor-ske ali kvocientne grupe. Homomorfizmi in izomorfizmi grup, avtomorfizmi. Končne grupe, izreki Sylowa. Permutacijske grupe. Abelove grupe, direktna vsota. Proste Abelove grupe, torzija. Kolobarji in obsegi, osnovne lastnosti in zgledi (kvaternioni). Podkolobarji in ideali. Faktorski ali kvocientni kolobarji, kolobar ostankov. Kolobar celih števil je glavni kolobar, enačba $ax + by = c$ v celih številih. Homomorfizmi in izomorfizmi kolobarjev, lastnosti in zgledi, karakteristika kolobarja. Dodajanje enice (enote) kolobarju. Obseg (polje) ulomkov. Izrek o enolični faktorizaciji v celih številih, primitivne pitagorejske trojice, Eulerjeva funkcija. Glavni kolobarji, deljivost, pogoj naraščajočih verig, izrek o enolični faktorizaciji. Gaussova (cela) kompleksna števila. Kolobarji polinomov: nad komutativnim obsegom (poljem), nad Gaussovimi kolobarjem, ničle polinomov in razstavljanje, Wilsonov izrek, nerazcepna Gaussova števila. Kolobarji polinomov več spremenljivk, simetrični polinomi. Moduli, podmoduli, faktorski ali kvocientni moduli, direktne vsote, homomorfizmi. Številski sistemi, praktična pravila za operacije (osnovne, kvadratni koren); deljivost z nekaterimi deljitelji. Periodičnost decimalnega zapisa racionalnih števil. Približne decimalne vrednosti realnih števil. Teorija komutativnih obsegov (polj): algebraične in transcendentne razširitve, končni (Galoisovi) obsegi. Uporaba v geometriji, konstrukcije z ravnilom in šestilom. Mreže, princip dualnosti. Distributivne mreže. Booleove algebre in Booleovi kolobarji.

RAČUNALNIŠTVO IN DISKRETNE STRUKTURE.

RAČUNALNIŠTVO. Časovna in prostorska zahtevnost. Sklad, vrsta, seznam, drevo, graf. Vrsta s prednostjo, kopica, uravnorežena drevesa. Deli in vladaj. Požrešna metoda. Sestopanje. Diskretno dinamično programiranje. Razveji in omeji. Vpeto drevo, drevo najkrajših poti. Pregledovanje grafov. Množenje matrik. 0/1 nahrbtnik. Problem trgovskega potnika.

Lokalna optimizacija in konveksno programiranje. Linearno programiranje. Dualnost v linearnem programiranju. Matrične igre. Problem razvoja po omrežju. Izrek o celih rešitvah in primeri uporabe. Prirejanja in pokritja v dvodelnih grafih. Omrežja in problem maksimalnega pretoka. Modeli računanja. Razredi P, NP in co-NP. NP-polnost. Vzporedni algoritmi. Verjetnostni algoritmi. Aproksimacijski algoritmi in aproksimacijske sheme.

DISKRETNE STRUKTURE. Induktivni razredi. Deduktivne teorije. Izjavni račun, izjavni vezniki, tautologije. Pravila sklepanja. Predikatni račun. Operacije z množicami. Osnovne lastnosti relacij. Ekvivalenčna relacija. Ovojnice relacij. Strukture urejenosti. Funkcije. Moč množic. Končne in neskončne množice.

Pojem grafa. Drevesa in cikli. Povezanost. Eulerjevi obhodi in Hamiltonovi cikli. Ravninski grafi. Barvanje grafov. Preštevanje kombinatoričnih objektov.

Ljubljana, 27. junij 2002